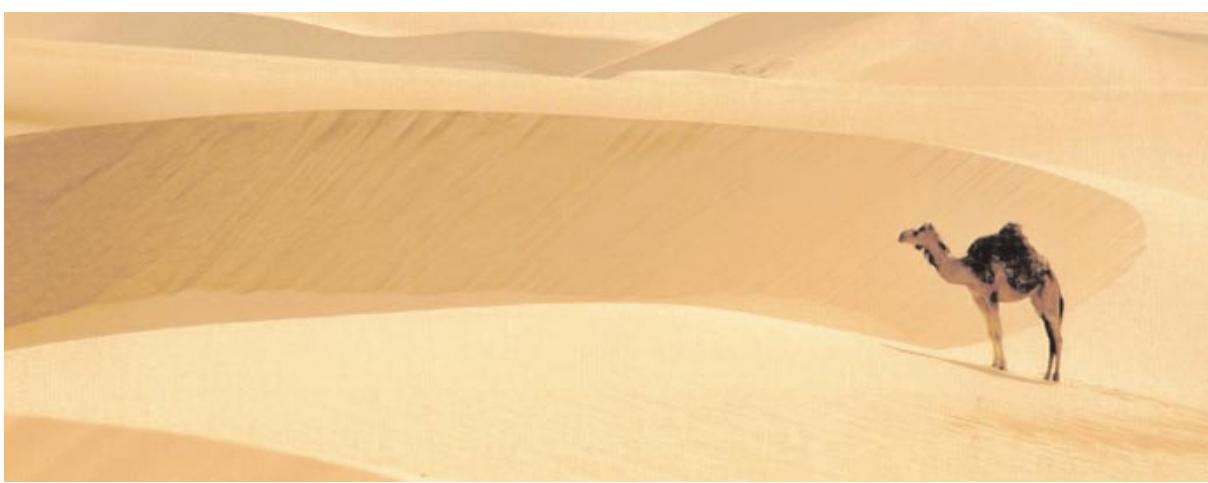

ZΩΑ

1. ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ ΤΑ ΖΩΑ

Ζώα ζουν σε κάθε φυσικό περιβάλλον, στην ξηρά, στο νερό, στον αέρα. Επιβιώνουν ακόμη και σε περιοχές με ακραίες συνθήκες, στην έρημο, στους πόλους, στα βάθη των ωκεανών.

Τα ζώα είναι πολύ σημαντικά για τον άνθρωπο.
Τον συντροφεύουν,
τον προστατεύουν,
τον βοηθούν σε διάφορες εργασίες.

Τα διαφορετικά είδη των ζώων στη γη είναι αναρίθμητα. Παρατηρώντας την ποικιλία των χαρακτηριστικών των ζώων συνειδητοποιούμε το μεγαλείο του ζωικού κόσμου, που δίνει στον πλανήτη μας μοναδική ομορφιά.

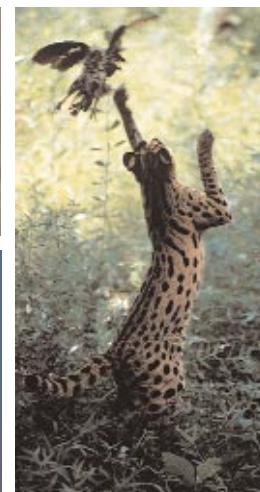

Δεν είναι τυχαίο ότι στη θρησκεία ορισμένων λαών τα ζώα λατρεύονταν ως θεοί. Στην αρχαία Αίγυπτο πολλές θεότητες είχαν μορφή ζώων. Ο Άνουβις είχε μορφή τσακαλιού, ενώ ο Όρος μορφή γερακιού. Στην Ινδία, ακόμη και σήμερα, η αγελάδα είναι ιερό ζώο.

Στην ελληνική μυθολογία διαβάζουμε για ζώα που είχαν θεϊκή καταγωγή και υπερφυσικές ικανότητες. Ο Πίγασος, το φτερωτό άλογο, γεννήθηκε από την ένωση του θεού Ποσειδώνα και της γοργόνας Μέδουσας, ενώ ο Κένταυρος, μισός άνθρωπος και μισός άλογο, από την ένωση του βασιλιά Ιξίονα και της θεάς Ήρας.

Σύμφωνα με τη μυθολογία τα ζώα δημιουργήθηκαν από τους θεούς, οι οποίοι έδωσαν σε καθένα από αυτά διαφορετικές ικανότητες και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά πολύτιμα για την επιβίωσή του. Άλλα ζώα τρέχουν γρήγορα, άλλα πετούν, άλλα είναι καλοί κυνηγοί, άλλα κολυμπούν, άλλα έχουν πυκνό τρίχωμα, για να προστατεύονται από το κρύο...

Μπορεί να μνη πιστεύουμε πια σε μύθους, η ποικιλία όμως των διαφορετικών χαρακτηριστικών και ικανοτήτων των ζώων είναι μία πραγματικότητα που μας εντυπωσιάζει. Παρά την ποικιλία των διαφορετικών χαρακτηριστικών, υπάρχουν ομάδες ζώων με κοινά χαρακτηριστικά. Εντοπίζοντας τα χαρακτηριστικά αυτά ταξινομούμε τα ζώα, έτσι ώστε να μπορούμε να τα μελετάμε καλύτερα και ευκολότερα.

2. ΖΩΑ ΑΣΠΟΝΔΥΛΑ ΚΑΙ ΣΠΟΝΔΥΛΩΤΑ

Παρατήρησε τη νυχτερίδα και την ακρίδα στη φωτογραφία. Πέρα από το ότι και τα δύο ζώα πετούν, δε μοιάζουν καθόλου. Διαφέρουν στα περισσότερα χαρακτηριστικά τους. Ποια είναι όμως η βασική διαφορά τους σύμφωνα με την οποία χωρίζουμε γενικότερα τα ζώα σε δύο μεγάλες κατηγορίες;

Το σύνολο των ζώων μιας περιοχής αποτελεί την πανίδα της. Η Ελλάδα είναι μία χώρα με πλούσια πανίδα. Στα δάση, στα λιβάδια, στα χωράφια, στις λίμνες, στα ποτάμια και στις θάλασσες της χώρας μας ζουν πολλά και διαφορετικά είδη ζώων.

Το ελάφι, ο λύκος, ο αετός και η αλεπού είναι μερικά από τα ζώα που ζουν στα δάση μας.

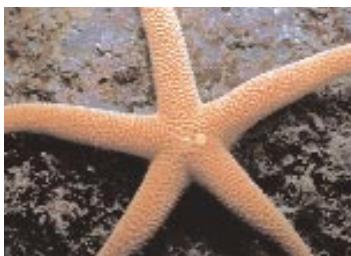
Ο λαγός, το σαλιγκάρι, το σκουλήκι, η οχιά, ο σκορπιός και η μέλισσα ζουν στα δάση αλλά και στα χωράφια και στα λιβάδια. Μερικές φορές βλέπουμε τα ζώα αυτά ακόμη και σε κατοικημένες περιοχές. Η «συνάντηση» βέβαια του ανθρώπου με την οχιά και τον σκορπιό δεν είναι... ευχάριστη.

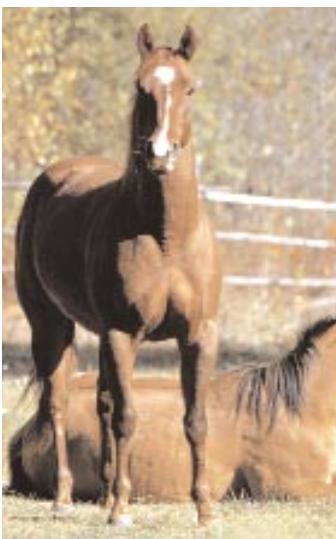

Η πέστροφα, η πάπια, ο βάτραχος είναι ζώα που ζουν στις λίμνες και στα ποτάμια. Πολλοί βάτραχοι ωστόσο βρίσκουν μερικές φορές τον δρόμο και μέχρι... τα σπίτια μας.

Στη θάλασσα ζουν αμέτρητα είδη ζώων. Ο σαργός, το μπαρμπούνι, ο αστερίας, το καβούρι και το χταπόδι είναι μερικά μόνο από τα ζώα της θάλασσας. Στη θάλασσα, έξω από το νερό βέβαια, ζουν και οι γλάροι.

Τα ζώα που ζουν στη φύση ονομάζονται συνήθως άγρια σε αντίθεση με τα κατοικίδια ζώα, που συντηρεί και φροντίζει ο άνθρωπος. Ορισμένα κατοικίδια, όπως τον σκύλο και τη γάτα, ο άνθρωπος τα συντηρεί, για να τον συντροφεύουν ή για να τον φυλάνε. Άλλα πάλι, όπως την κότα, το πρόβατο, την αγελάδα και

το γουρούνι τα χρησιμοποιεί, για να παίρνει από αυτά την τροφή του, ενώ άλλα, όπως το άλογο και τον γάιδαρο, για να τον βοηθούν σε διάφορες εργασίες.

Τα διαφορετικά είδη της πανίδας είναι αναρίθμητα. Για να μπορούμε να μελετήσουμε καλύτερα τα ζώα, τα χωρίζουμε σε κατηγορίες ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους. Η πιο γενική ταξινόμηση των ζώων γίνεται με βάση το αν τα ζώα έχουν ή όχι σπονδυλική στήλη.

Πώς ονομάζονται τα ζώα που έχουν σπονδυλική στήλη;

Πώς ονομάζονται τα ζώα που δεν έχουν σπονδυλική στήλη;

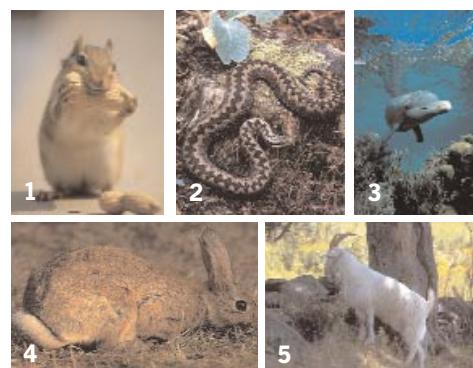
Παρατήρησε τις εικόνες στις προηγούμενες σελίδες. Με τη βοήθεια της δασκάλας ή του δασκάλου σου συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα χωρίζοντας τα ζώα σε αυτά που έχουν και σε αυτά που δεν έχουν σπονδυλική στήλη.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

1. Μπορείς να σημειώσεις τις ονομασίες των ζώων και να συμπληρώσεις την ακροστιχίδα; Ποια λέξη εμφανίζεται στην κάθετη στήλη;

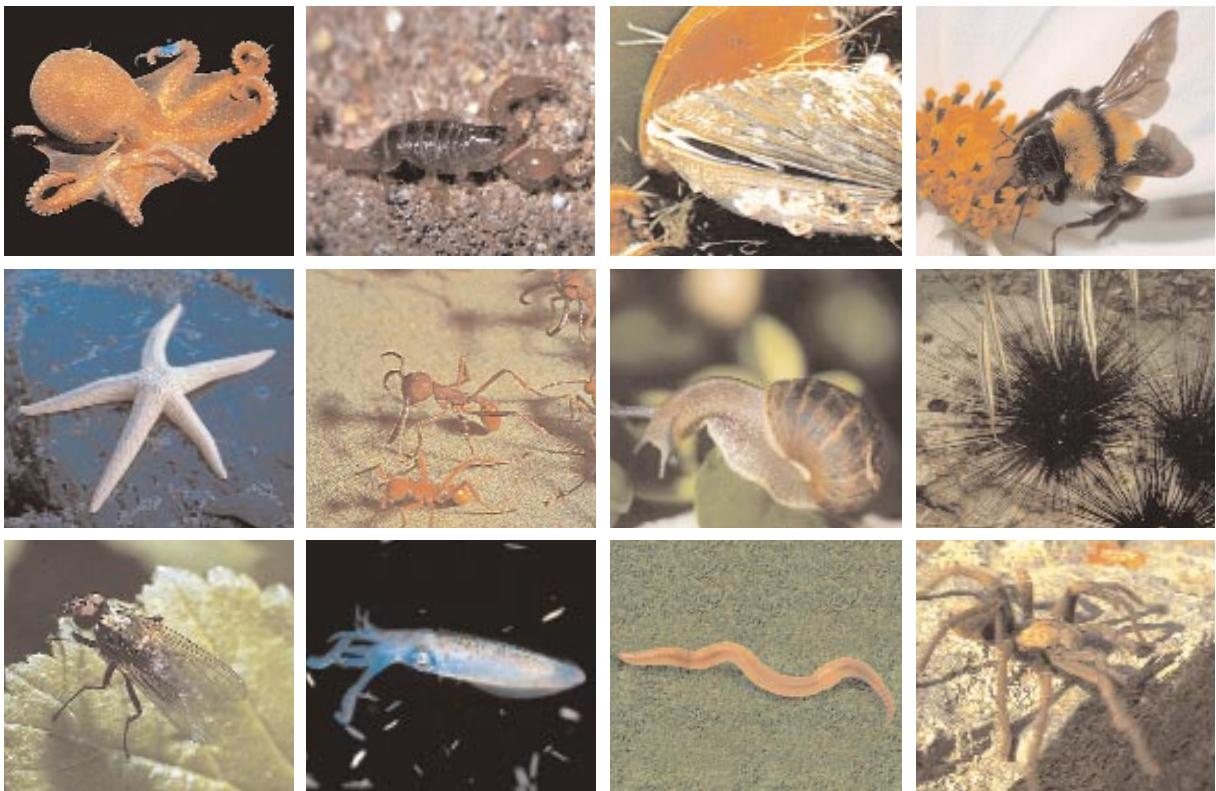
1							
2							
3							
4							
5							

- 2.** Μπορείς να σημειώσεις στον πίνακα μερικά σπονδυλωτά και μερικά ασπόνδυλα ζώα; Προσπάθησε να σκεφτείς διαφορετικά ζώα από αυτά που μελέτησες στο σχολείο.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΣΠΟΝΔΥΛΩΝ ΖΩΩΝ

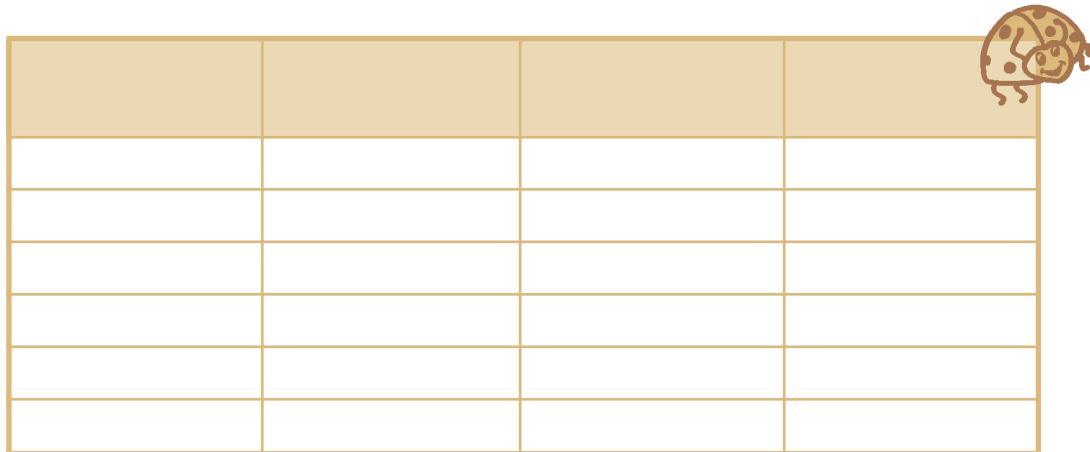
Τα ζώα που βλέπεις στις εικόνες με μία πρώτη ματιά δε μοιάζουν, κι όμως ανήκουν όλα στην ίδια γενική κατηγορία. Πώς ονομάζεται η κατηγορία αυτή;

Οι δύο γενικές κατηγορίες που μελέτησε στην προηγούμενη ενότητα χωρίζονται σε υποκατηγορίες ανάλογα με τα κοινά χαρακτηριστικά των ζώων. Μελέτησε τον παρακάτω πίνακα και με τη βοήθεια της δασκάλας ή του δασκάλου σου συμπλήρωσε την ονομασία κάθε υποκατηγορίας.

Zώα με μακρουλό και μαλακό σώμα. Δεν έχουν πόδια. Ζουν μέσα στο έδαφος ή στο νερό.	Zώα με μαλακό σώμα. Ζουν στην ξηρά ή στο νερό. Ορισμένα από αυτά έχουν σκληρό κέλυφος.	To σώμα τους αποτελείται από πέντε όμοια μέρη και καλύπτεται από πλάκες ή σκληρές βελόνες.	Έχουν πόδια που χωρίζονται σε πολλά μέρη. Το σώμα τους καλύπτεται από σκληρό κέλυφος.

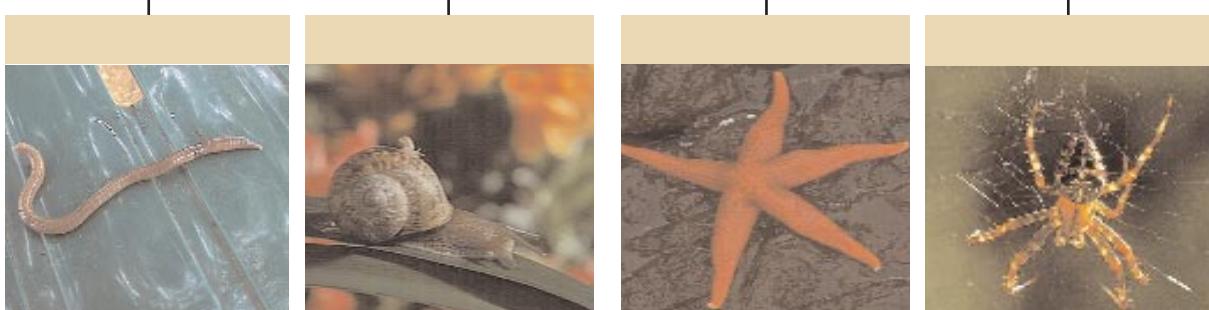
Παρατήρησε τα ζώα στις εικόνες της προηγούμενης σελίδας. Μπορείς να τα ταξινομήσεις σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά τους;

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

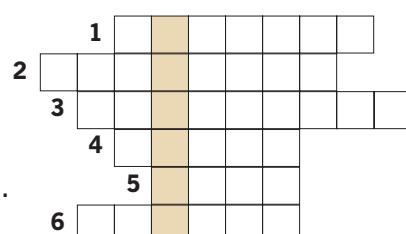
1. Μπορείς να συμπληρώσεις τα κουτάκια σημειώνοντας τις υποκατηγορίες των ασπόνδυλων ζώων;

ΑΣΠΟΝΔΥΛΑ

2. Ποια είναι η μεγαλύτερη κατηγορία των αρθρόποδων; Αν συμπληρώσεις σωστά τα κουτάκια, μπορείς να διαβάσεις την απάντηση στη χρωματισμένη στήλη.

1. Φτιάχνει το μέλι.
2. Τρέφεται με το αίμα μας.
3. Έχει όμορφα, χρωματιστά φτερά.
4. Τα αρθρόποδα έχουν ...
που χωρίζονται σε πολλά μέρη.
5. Μας ενοχλεί κυρίως το καλοκαίρι.
Κουνώντας τα φτερά της κάνει χαρακτηριστικό θόρυβο.
6. Αιχμαλωτίζει τα θηράματά της στον ιστό που φτιάχνει.

4. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΣΠΟΝΔΥΛΩΤΩΝ ΖΩΩΝ

Ποιο είναι το κοινό χαρακτηριστικό των ζώων που βλέπεις στις εικόνες;

Και τα σπονδυλωτά ζώα χωρίζονται σε υποκατηγορίες ανάλογα με τα κοινά χαρακτηριστικά τους. Μελέτησε τον παρακάτω πίνακα και με τη βοήθεια της δασκάλας ή του δασκάλου σου συμπλήρωσε την ονομασία κάθε υποκατηγορίας.

Γεννιούνται και μεγαλώνουν αρχικά στο νερό. Στη συνέχεια αναπτύσσουν την ικανότητα να ζουν και στην ξηρά. Γεννούν αβγά στο νερό.	Έχουν ξηρό δέρμα. Ζουν στο νερό ή στην ξηρά. Γεννούν αβγά στην ξηρά. Ορισμένα έχουν μικρά πόδια, ενώ άλλα δεν έχουν καθόλου πόδια.	Ζουν και πολλαπλασιάζονται στο νερό. Έχουν λέπια, πτερύγια και βράγχια.	Έχουν φτερά και γεννούν αβγά με σκληρό κέλυφος. Πολλά από αυτά μπορούν να πετούν.	Ζώα που θηλάζουν τα μικρά τους στα πρώτα στάδια της ζωής τους. Ζουν στον αέρα, στο νερό ή στην ξηρά.

Παρατήρησε τα ζώα στις εικόνες της προηγούμενης σελίδας. Μπορείς να τα ταξινομήσεις σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά τους;

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

1. Μπορείς να συμπληρώσεις τα κουτάκια σημειώνοντας τις υποκατηγορίες των σπονδυλωτών ζώων;

ΣΠΟΝΔΥΛΩΤΑ

2. Μπορείς να αναφέρεις από ένα παράδειγμα για κάθε υποκατηγορία των σπονδυλωτών ζώων; Προσπάθησε να σκεφτείς διαφορετικά ζώα από αυτά που μελέτησες στο σχολείο.

Και κάτι ακόμη...

Ταξινόμησε τα ζώα... παίζοντας

Με το παιχνίδι αυτό μπορείς να ταξινομήσεις όποιο ζώο θέλεις στις κατηγορίες που μελέτησες στις προηγούμενες ενότητες, αρκεί να ξέρεις τα χαρακτηριστικά του. Διάλεξε ένα ζώο και ακολούθησε τη σωστή πορεία στο παρακάτω διάγραμμα απαντώντας με προσοχή σε κάθε ερώτηση.

Ξεκίνησε εδώ.

Έχει το ζώο
που διάλεξες σπονδυλική στήλη;

OXI

NAI

Έχει μακρουλό και
μαλακό σώμα;

OXI

NAI

Μπορεί να ζήσει και
στην ξηρά και στο
νερό;

OXI

Έχει πόδια που
χωρίζονται σε πολλά
μέρη;

OXI

NAI

Θολάζει τα μικρά του;

NAI

OXI

Έχει σώμα που
καλύπτεται από πλάκες
ή βελόνες;

NAI

OXI

Έχει φτερά;

NAI

OXI

ΜΑΛΑΚΙΟ

ΕΧΙΝΟΔΕΡΜΟ

ΑΡΘΡΟΠΟΔΟ

ΣΚΩΛΗΚΑΣ

ΑΜΦΙΒΙΟ

ΘΗΛΑΣΤΙΚΟ

ΠΤΗΝΟ

Έχει βράγχια και
πτερύγια;

NAI

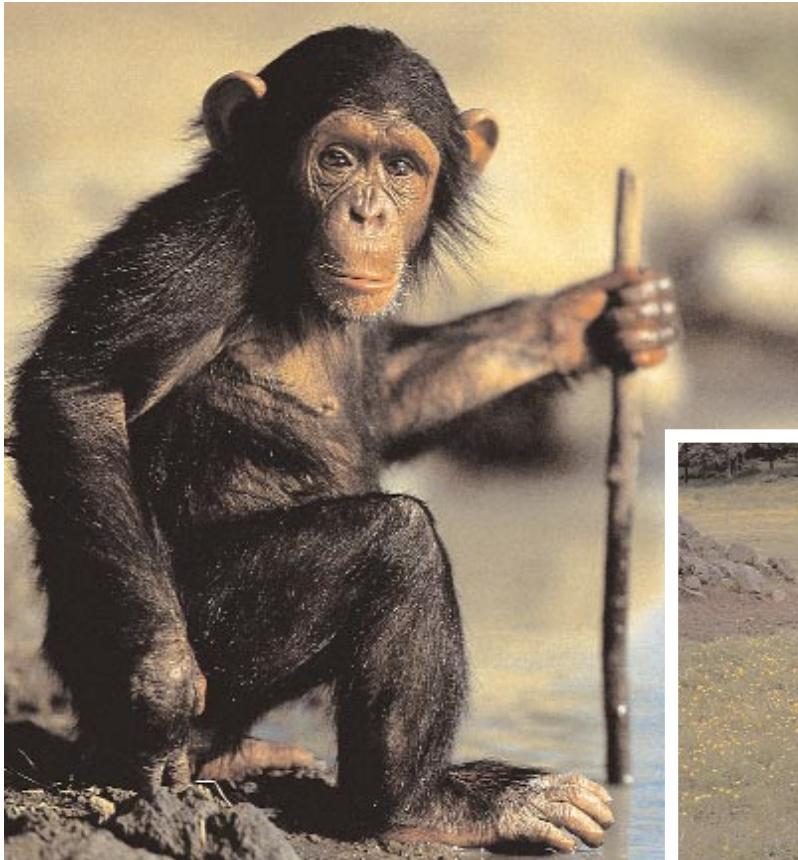
OXI

ΨΑΡΙ

ΕΡΠΕΤΟ

5. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΘΗΛΑΣΤΙΚΩΝ

Τα θηλαστικά είναι η πιο εξελιγμένη κατηγορία σπονδυλωτών ζώων. Ζουν σε κάθε φυσικό περιβάλλον, στις ζούγκλες, στις ερήμους, στα ποτάμια, στους ωκεανούς. Έχουν όλα μία βασική ομοιότητα. Θηλάζουν τα μικρά τους στα πρώτα στάδια της ζωής τους. Τα θηλαστικά χωρίζονται σε διάφορες υποκατηγορίες ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους. Γνωρίζεις κάποια χαρακτηριστικά σύμφωνα με τα οποία ταξινομούμε τα θηλαστικά σε υποκατηγορίες;

Παρατήρησε τις εικόνες. Μπορείς να ταξινομήσεις τα θηλαστικά ανάλογα με το είδος της τροφής τους;

ΦΥΤΟΦΑΓΑ	ΣΑΡΚΟΦΑΓΑ	ΠΑΜΦΑΓΑ

Τα περισσότερα θηλαστικά γεννούν πλήρως ανεπτυγμένα μικρά. Ορισμένα όμως θηλαστικά γεννούν αβγά, ενώ άλλα γεννούν μικρά που δεν έχουν αναπτυχθεί πλήρως. Στα θηλαστικά αυτά η ανάπτυξη των μικρών ολοκληρώνεται σε ένα σάκο στο σώμα του θηλυκού ζώου, στον **μάρσιπο**. Τα μικρά περνούν εκεί τα πρώτα στάδια της ζωής τους και αναπτύσσονται θηλάζοντας. Με τη βοήθεια της δασκάλας ή του δασκάλου σου συμπλήρωσε τον πίνακα ταξινομώντας τα θηλαστικά και με αυτό το κριτήριο.

ΓΕΝΝΟΥΝ ΠΛΗΡΩΣ ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΑ ΜΙΚΡΑ	ΓΕΝΝΟΥΝ ΜΙΚΡΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΑΝΑΠΤΥΧΘΕΙ ΠΛΗΡΩΣ	ΓΕΝΝΟΥΝ ΑΒΓΑ

Τα θηλαστικά που γεννούν πλήρως ανεπτυγμένα μικρά χωρίζονται σε ειδικότερες υποκατηγορίες ανάλογα με τα κοινά χαρακτηριστικά τους. Μελέτησε τον παρακάτω πίνακα και με τη βοήθεια της δασκάλας ή του δασκάλου σου σημείωσε την ονομασία κάθε υποκατηγορίας.

Μικρά θηλαστικά που έχουν μυτερά και κοφτερά δόντια. Έχουν μακρουλή μύτη, που εξέχει πολύ από το σώμα τους.	Μεγάλα ζώα που ζουν σπιν ξηρά. Είναι φυτοφάγα. Έχουν ευκίνητη προβοσκίδα και χαυλιόδοντες με τους οποίους αμύνονται.	Είναι φυτοφάγα ζώα. Οι άκρες των δαχτύλων τους καταλήγουν σε σκληρές οπλές.	Τα δάχτυλα των μπροστινών ποδιών τους είναι ενωμένα με μία μεμβράνη, έτσι ώστε τα ζώα αυτά να μπορούν να πετούν.	Ζουν στη θάλασσα. Έχουν λείο δέρμα χωρίς τρίχωμα. Το σώμα τους έχει μακρουλό σκήμα σαν αυτό των μεγάλων ψαριών.	Έχουν σουβλερά δόντια και γαμψά νύχια με τα οποία αρπάζουν τα θηράματά τους. Είναι πολύ καλοί κυνηγοί.	Τα θηλαστικά με τον πιο ανεπτυγμένο εγκέφαλο. Μπορούν να στέκονται στα δύο τους πόδια και να περπατούν.

Παρατήρησε τα ζώα στις εικόνες. Μπορείς να τα ταξινομήσεις σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά που διάβασες στον παραπάνω πίνακα;

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

- 1.** Παρατήρησε τα δόντια του σκύλου και της αγελάδας στις εικόνες.
Μπορείς να εξηγήσεις τις διαφορές που παρατηρείς;

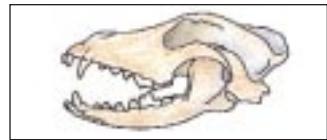
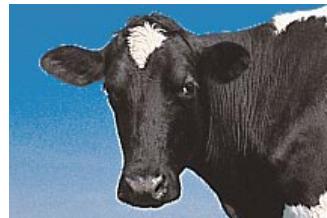

- 2.** Ποιο είναι το είδος της τροφής του λύκου και ποιο του ελέφαντα; Ποια ικανότητα έχει κάθε ζώο που το βοηθά να εξασφαλίζει την τροφή του;

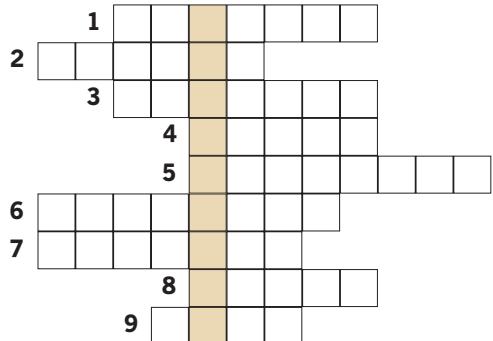

- 3.** Μπορείς να συμπληρώσεις τα κουτάκια με τις ονομασίες των ζώων; Ποια λέξη σχηματίζεται στη χρωματισμένη στήλη;

Και κάτι ακόμη...

Τα μάτια... μιλούν

Ο άνθρωπος εκφράζει τα συναισθήματά του με διάφορους τρόπους, με την ομιλία, με τις κινήσεις των χεριών του, με τις εκφράσεις του προσώπου. Κάποιοι λένε ότι τα μάτια του ανθρώπου είναι ο καθρέπτης της ψυχής του. Κοιτάζοντας κάποιον στα μάτια μπορούμε να καταλάβουμε τη διάθεσή του, χωρίς καν να χρειάζεται να τον ακούσουμε να μιλά.

Μπρρρ...
φοβάμαι!

Νυστάζω...

Έχουν άραγε και τα ζώα συναισθήματα; Αν έχεις στο σπίτι σου κάποιο κατοικίδιο, ξέρεις σίγουρα την απάντηση. Τα ζώα μπορεί να μη μιλούν, εκφράζουν όμως τα συναισθήματά τους με τις κινήσεις του σώματός τους, ακόμη και με το βλέμμα τους. Ψάξε λοιπόν στη βιβλιοθήκη σου, για να βρεις φωτογραφίες από διάφορα ζώα.

Μπορείς να μαντέψεις τη διάθεση των ζώων από το βλέμμα τους;

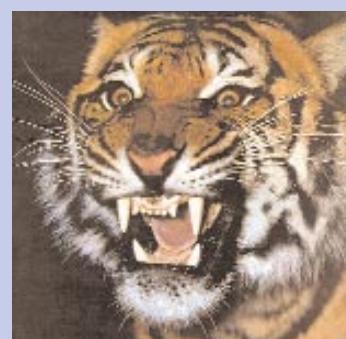

Έχω
τα νεύρα μου,
εντάξει;

Γιατί με κοιτάς;

Δε θα βρω
ποιος με έσπρωξε
στο νερό;

6. ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Δε ζουν όλα τα ζώα στο ίδιο φυσικό περιβάλλον ούτε έχουν όλα τα ίδια χαρακτηριστικά. Ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν στο περιβάλλον είναι και τα χαρακτηριστικά των ζώων που τα βοηθούν να προσαρμόζονται σε αυτό και να επιβιώνουν. Ποια είναι όμως τα χαρακτηριστικά αυτά;

Πείραμα

Ζωγράφισε στο κίτρινο και στο πράσινο πλαίσιο από δύο ζώα. Ζωγράφισε το ένα ζώο χρησιμοποιώντας κίτρινο κραγιόνι ή ξυλομπογιά και το άλλο χρησιμοποιώντας πράσινο κραγιόνι ή ξυλομπογιά. Απομακρύνσου από το βιβλίο σου και κοίταξε τις ζωγραφιές σου. Τι παρατηρείς;

Παρατήρηση

Παρατήρησε τις εικόνες και συζήτησε με τη δασκάλα ή τον δάσκαλό σου για τη σημασία που έχει το χρώμα των ζώων για την επιβίωσή τους.

Συμπέρασμα

Πείραμα

Γέμισε μία λεκάνη με νερό. Βύθισε την παλάμη σου στο νερό και κίνησέ την πρώτα, όπως βλέπεις στην αριστερή εικόνα και έπειτα, όπως βλέπεις στη δεξιά εικόνα.
Τι παρατηρείς;

Παρατήρηση

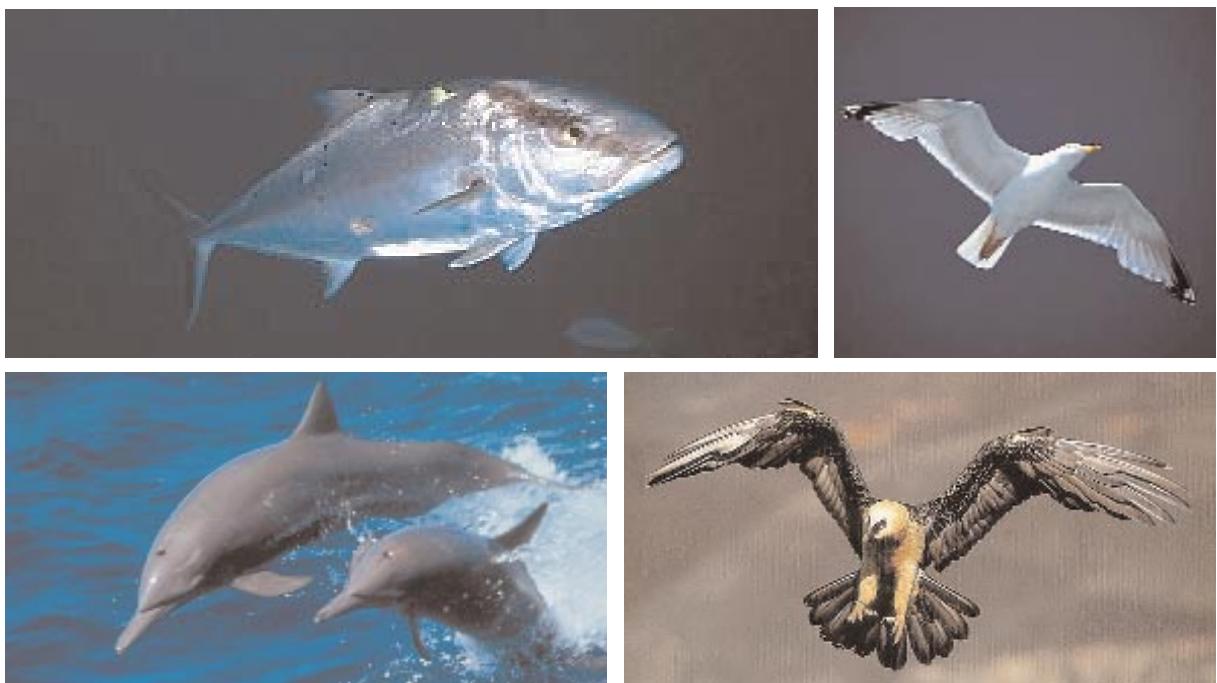

Συζήτησε με τη δασκάλα ή τον δάσκαλό σου για τη σημασία που έχει το σχήμα των ζώων που βλέπεις στις εικόνες για την επιβίωσή τους.

Συμπέρασμα

Παρατήρησε τα ζώα στις παρακάτω εικόνες και συζήτησε με τη δασκάλα ή τον δάσκαλό σου για τις ιδιαιτερότητες της συμπεριφοράς καθενός από αυτά.

Τα χελιδόνια μεταναστεύουν τον χειμώνα διανύοντας τεράστιες αποστάσεις.

Η αρκούδα το μεγαλύτερο μέρος του χειμώνα πέφτει σε ύπνο, που ονομάζεται χειμερία νάρκη.

Το σαλιγκάρι αντίθετα πέφτει το καλοκαίρι σε ύπνο, που ονομάζεται θερινή νάρκη.

Ο σκαντζόχοιρος μπορεί να κουλουριάσει το σώμα του και να μετατραπεί γρήγορα σε μία αγκαθωτή μπάλα.

Συμπέρασμα

Συμπλήρωσε το συμπέρασμα χρησιμοποιώντας τις λέξεις:

- συμπεριφορά •επιβίωση •ζώα

Παρατήρησε τις παρακάτω εικόνες και συζήτησε με τη δασκάλα ή τον δάσκαλό σου για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε ζώου.

Συμπέρασμα

Συμπλήρωσε το συμπέρασμα χρησιμοποιώντας τις λέξεις:

- ζώα •ιδιαίτερα •χαρακτηριστικά •επιβίωση

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

1. Παρατήρησε τα ζώα στις εικόνες. Ποιο είναι το κοινό τους χαρακτηριστικό; Πώς βοηθά το χαρακτηριστικό αυτό στην προσαρμογή των ζώων στο φυσικό τους περιβάλλον;

---

2. Μπορείς από το σχήμα του ράμφους να καταλάβεις ποιο ζώο τρέφεται με σπόρους, ποιο με ψάρια και ποιο με άλλα ζώα;

---

3. Ποιο είναι το κοινό χαρακτηριστικό και ποια η βασική διαφορά των παρακάτω ζώων;

κοινό χαρακτηριστικό: _____

βασική διαφορά: _____

κοινό χαρακτηριστικό: _____

βασική διαφορά: _____

κοινό χαρακτηριστικό: _____

βασική διαφορά: _____

Και κάτι ακόμη...

Ζώα που έχουν εξαφανιστεί ή κινδυνεύουν να εξαφανιστούν

Πολλά ζώα έχουν την ικανότητα να προσαρμόζονται στις αλλαγές του περιβάλλοντος και να επιβιώνουν στις νέες συνθήκες που κάθε φορά δημιουργούνται. Ορισμένες φορές ωστόσο, όταν οι αλλαγές στο φυσικό περιβάλλον είναι ιδιαίτερα έντονες, μερικά ζώα δεν μπορούν να προσαρμοστούν. Έτσι κάποια είδη ζώων εξαφανίζονται.

Πολλά είδη της πανίδας του πλανήτη μας έχουν εξαφανιστεί στο πέρασμα των αιώνων.

Την πιο χαρακτηριστική περίπτωση αποτελούν οι δεινόσαυροι, που κυριαρχούσαν στη γη πολύ πριν την εμφάνιση του ανθρώπου. Δε γνωρίζουμε με βεβαιότητα τους λόγους που οδήγησαν στην εξαφάνισή τους. Το πιθανότερο είναι αυτή να οφείλεται στην πτώση ενός μετεωρίτη.

Η εξαφάνιση κάποιων ζωικών ειδών συνεχίζεται δυστυχώς και στη σύγχρονη εποχή. Υπεύθυνος για τον κίνδυνο εξαφάνισης των ζώων είναι ο άνθρωπος. Και στην πατρίδα μας πολλά είδη ζώων βρίσκονται σε κίνδυνο.

Το δελφίνι είναι από τα πιο αγαπητά ζώα. Το μήκος του φτάνει τα 2 μέτρα. Έχει σκούρο χρώμα και λευκή κοιλιά. Η εικόνα ενός κοπαδιού από δελφίνια που ακολουθεί ένα πλοίο και παραβγαίνει μαζί του σε ταχύτητα είναι μοναδική.

Το ευρωπαϊκό ελάφι ζει στη χώρα μας εδώ και χιλιάδες χρόνια. Χαρακτηριστικό των μεγαλόπρεπων αρσενικών ελαφιών είναι τα κλαδωτά κέρατα. Το θηλυκό γεννά μόνο ένα μικρό κάθε χρόνο. Πολύ λίγα ελάφια έχουν απομείνει στις μέρες μας και ζουν στη Ροδόπη.

Η καφέ αρκούδα αποτελεί ένα από τα οκτώ είδη αρκούδας στον κόσμο και το μοναδικό στην Ευρώπη. Γεννά τον χειμώνα κάθε 2 ως 3 χρόνια 1 ή 2 μικρά. Περίπου 150 αρκούδες ζουν στη χώρα μας στη βόρεια Πίνδο και στην κεντρική Ροδόπη.

Ο λύκος είναι ένα μεγαλόσωμο θηλαστικό, που μοιάζει με μεγάλο σκύλο. Είναι έξυπνο ζώο με μεγάλη αντοχή και δύναμη. Γεννά κάθε χρόνο 2 ως 5 μικρά. Υπολογίζεται ότι στη χώρα μας ζουν 400 περίπου λύκοι, ο αριθμός τους όμως μειώνεται συνεχώς.

Ο αργυροπελεκάνος ζει μόνο στις λίμνες και στα ποτάμια των Βαλκανίων. Το πάνω μέρος του είναι αργυρόλευκο και το άνοιγμα των φτερών του φτάνει τα τριάμισι μέτρα. Γεννά 2 αβγά τον χρόνο. Περίπου 450 αργυροπελεκάνοι ζουν στις Πρέσπες.

Η μεσογειακή φώκια είναι το πιο απειλούμενο είδος θηλαστικού στην Ευρώπη. Σήμερα υπάρχουν μόλις 600 ως 700 ζώα, από τα οποία τα 250 ως 300 ζουν στην Ελλάδα. Η φώκια ζει στη χώρα μας από την αρχαιότητα, όπως μαρτυρούν αναφορές στην Οδύσσεια.

Οι θαλάσσιες χελώνες ζουν στη γη εδώ και 150 εκατομμύρια χρόνια. Η θαλάσσια χελώνα Caretta - caretta γεννά τα αβγά της στη χώρα μας. Χωρίς να ξέρουμε τον λόγο οι χελώνες γεννούν κάθε χρόνο τα αβγά τους στην ίδια παραλία. Η παρουσία όμως του ανθρώπου στην παραλία αυτή είναι καταστροφική.

Η επέκταση των δραστηριοτήτων του ανθρώπου στους βιότοπους των ζώων είναι καταστροφική. Διώχνουμε τα ζώα από το φυσικό τους περιβάλλον, τα κυνηγάμε, ρυπαίνουμε το περιβάλλον στο οποίο ζουν πολλές φορές χωρίς καν να υπάρχει ιδιαίτερος λόγος. Η προστασία της πανίδας του πλανήτη μας είναι ευθύνη και υποχρέωση όλων μας. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ούτε στιγμή ότι η ομορφιά αυτού του κόσμου οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην εκπληκτική ποικιλία με την οποία εμφανίζεται η ζωή. Ο άνθρωπος έχει τη δύναμη και τα μέσα να καταστρέψει ή να προστατεύσει τα διάφορα είδη των ζώων. Έχει λοιπόν και την ευθύνη να διατηρήσει την ποικιλία και την πολυμορφία της ζωής στον πλανήτη μας. Η γη δεν είναι ιδιοκτησία μας, είναι ο χώρος που μας φιλοξενεί, όπως φιλοξενεί και όλα τα άλλα είδη των ζώων.

7. ME MIA MATIA

88

